

Socialdemokraternas löftesbrott

- Vem håller styrånan
i majoriteten?

Granskning av Socialdemokraternas 100 första dagar vid makten i Stadshuset – Inte ens hälften av löftena uppfyllda

Den 22 augusti 2014 presenterade Socialdemokraterna i Stockholms stad sitt program ”100 dagar av förändring”. Detta utspel bestod av en lång rad olika reformer och beslut som Socialdemokraterna lovade sina väljare att genomföra de första 100 dagarna om de fick makten i Stockholms stad. Det var huvudfundamentet av alla löften som Socialdemokraterna ställde ut till väljarna innan valet. När nu mer än 100 dagar har gått är det läge att granska majoritetens resultat och utvärdera hur Socialdemokraterna har uppfyllt sina vallöften.

100 dagar har gått – men konflikterna har bestått

Socialdemokraternas 100-dagarsprogram sträcker sig från den 15 oktober 2014 till den 23 januari 2015. Det har stått klart sedan första början att Socialdemokraterna skulle få problem att lösa konfliktfrågorna med de övriga vrödgröna partierna i vänstermajoriteten och åstadkomma konkret politik. Konfliktytor såsom Förbifart Stockholm, Bromma flygplats och Slussen har präglat hösten och vintern och visat att majoriteten är svårt splittrad i viktiga framtidsfrågor för Stockholm. Vänstermajoritetens oenighet har i dessa och åtskilliga andra frågor, stora som små, resulterat i fördröjningar, bordläggningar, återremisser och utredningar. Dessa dröjsmål har inneburit att viktiga beslut skjutits upp och förhalats, ofta med stora kostnader för stockholmarna där notan för Förbifarten på 170 miljoner kronor är den absolut största.

Socialdemokraterna uppfyller inte ens hälften av sina löften i 100-dagarsprogrammet

Den 23 januari 2015 hade det gått 100 dagar sedan vänstermajoriteten fick makten i Stadshuset. Moderaterna i Stadshuset har därför genomfört en granskning av de 59 vallöften som Socialdemokraterna i Stockholm lovade skulle beslutas eller införas inom 100 dagar¹. Resultatet visar att av de 59 löftena så har endast 28 stycken infriats och 19 stycken svikits. Tolv löften har delvis uppfyllts. Det innebär att Socialdemokraterna inte uppfyller ens hälften av sina vallöften i 100-dagarsprogrammet.

Splittring, oenighet och förhalande ett svek mot väljarna och Stockholm

En av huvudförklaringarna till att en så stor andel av vallöftena inte är uppfyllda finner vi i vänstermajoritetens interna slitningar som gör att Socialdemokraterna inte har haft kraft att uppfylla mer än hälften av sina vallöften de första hundra dagarna. Förklaringen ligger till stor del i Socialdemokraternas valresultat 2014. För första gången någonsin befinner sig Socialdemokraterna i minoritet i sin egen koalition. Det sätter sina tydliga spår.

Socialdemokraternas uppenbara svårigheter med att regera staden är allvarligt för Stockholms möjlighet att växa och utvecklas. Om Socialdemokraterna redan i inledningen av sitt maktinnehav i Stadshuset är så tyngda av majoritetens splittring och oenighet att de inte kan uppfylla sitt eget 100-dagarsprogram, hur ska de då mäktas med att hantera Stockholms utmaningar kommande år? Med en så bristfällig regeringsduglighet, hur kommer Socialdemokraterna tillsammans med sina koalitionspartier att klara av oförutsedda kriser och händelser?

---

¹ Källa: ”Nystart för Stockholm – 100 dagar av förändring. 15/10 2014–23/1 2015”, Socialdemokraterna i Stockholms stad

Genomgång av Socialdemokraternas vallöften

Nedan följer en förteckning över de vallöften som Socialdemokraterna ställde ut i sitt 100-dagarsprogram samt en bedömning om huruvida de har uppfyllts, delvis uppfyllts eller ej uppfyllts. Som grund för bedömningen ligger beslut som har tagits mellan den 15 oktober 2014 och den 23 januari 2015 i kommunfullmäktige, nämnder och styrelser.

● = uppfyllt

● = delvis uppfyllt

● = ej uppfyllt

Socialdemokraternas vallöfte:	Status	Kommentar:
Jobb istället för bidrag:		
Budgetbeslut om Stockholmsjobb, ökat antal ungdomsanställningar och prova-på-studier.	●	Budget 2015 <i>"ska också arbeta med att erbjuda praktik- och ungdomsanställningar för unga (...) Nämnden ska införa ett system för prova-på-studier"</i>
En ungdomsgaranti om jobb, utbildning eller praktik inom 90 dagar ska vara beslutad.	●	Text i budget 2015 – <i>"Ungdomsarbetslösheten ska pressas tillbaka genom att unga erbjuds jobb, utbildning eller praktik senast inom 90 dagar."</i>
Budgetbeslut ska fattats om en ambitionshöjning motsvarande 2 500 nya komvuxplatser under mandatperioden.	●	Utökar budgeten med 50 mnkr men inga tydliga direktiv om antal platser
Yrkesvux räddas kvar.	●	Tillför 25 mnkr i budget 2015
Beslut om förlängt uppföljningsansvar för ungdomar upp till 25 år under 2015.	●	Budget 2015 - <i>Uppföljningsansvaret förlängs och permanentas upp till 25 års ålder.</i>
Vårdnadsbidraget avskaffas.	●	Budget 2015 - <i>Vårdnadsbidraget avvecklas så att inga nya bidrag beviljas från och med 1 januari 2015.</i>
Etablera nytt Jobbtorg ung i Södra Stockholm.	●	Budget 2015 - <i>För att ytterligare stärka arbetet med unga arbetslösa ska arbetsmarknadsnämnden kartlägga behovet av lokala jobbtorg ung på fler platser i Stockholm och påbörja arbetet med att starta upp verksamheter.</i>
Beslut om utökat investeringsprogram för perioden 2015-2020.	●	Beslutet finns ej i budget 2015
Ett programarbete för stadens kreativa närings inleds.	●	Inget beslut i budget 2015 om programarbetet, däremot <i>"Staden ska främja utvecklingen av kreativa näringar"</i>

Beslut om att 25 mnkr ska avsättas under de kommande åren för marknadsföringsinsatser av Stockholm som besöksstad.	●	Beslutet finns ej i budget 2015
Staden bidrar mer aktivt till arbetet i Filmregion Stockholm/Mälardalen och bidrar ekonomiskt till verksamheten för att utveckla nya jobb i näringen.	●	Budget 2015 - <i>I samband med att staden nu blir fullvärdig medlem i filmregion Stockholm Mälardalen främjar nämnden en utveckling av arbetet med film i staden.</i>
Högnivåråd för Stockholm som tillväxtstad införs där parterna och företagen möter staden.	●	Beslutet finns ej i budget 2015
En skola som ger kunskap till alla:		
En stimulans för att minska klasserna i lågstadiet ska beslutas så att klasserna med start till höstterminen 2015 blir synbart mindre i de tidigare årskurserna. Alla skolor ska påbörja arbetet att redovisa klasstorlekar och insatser för att öka elevtiden med lärare.	●	Pengar avsatts för mindre klasser, oklart om de kommer räcka. Däremot har majoriteten sagt nej till en årlig rapportering av klasstorlekarna.
Utifrån redovisningen fastslår mål för klasstorlekar för nya klasser i lågstadiet under kommande år.	●	Då redovisningen visade att grupperna inte var så stora som S trodde så lämnades frågan utan eget ställningstagande i UtbN 150219
Beslut fattas om utökad sommarskola.	●	I budgeten för 2015 finns beslut om att utöka dagens sommarskola för åk 6-9 till att även omfatta åk 4 och 5. Dock finns det inga beslut om fler platser.
Alla barn ska få rätt till läsläsningshjälp i skolan.	●	Skrivningar i budget om samarbete med ideella organisationer men inte mer konkret än så.
Beslut ska ha fattats om fler förstälärlärartjänster inriktade på att förstärka läsandet.	●	Budget 2015
Stadens rektorer bjuds in att redovisa regelförenklingsåtgärder som kan vidtas och vilka beslut som det erfordrar från staden centralt. Utifrån dessa synpunkter ska staden arbeta fram ytterligare regelförenklingsåtgärder som kan beslutas om under våren 2015.	●	Formella beslut saknas per den 23 januari 2014
En handlingsplan för att rekrytera fler förskollärare till Stockholms förskolor ska arbetas fram.	●	I budget 2015 framgår det att arbetet med att rekrytera förskolelärare är prioriterat men beslut om handlingsplan saknas.
Beslut om åtgärder mot förskolor som under längre tid inte klarar målet om en viss andel förskollärare ska initieras.	●	Beslut saknas i budget och utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2015
En extern utvärdering ska genomföras av IT-stödet i skolan och möjliga åtgärder ska redovisas för att möjliggöra ett bättre fungerande stöd än nuvarande avtal med Volvo-IT.	●	Beslut saknas i budget eller utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2015

Staden ska besluta om en ökad investeringsram om 1,2 mdkr under kommande sex år för att tidigarelägga skolbyggnationer som i dag inte rums i "Skolbyggnation för ett växande Stockholm".	●	Ett påslag om 200 mnkr årligen har gjorts i budget 2015-2017. Mer krävs kommande år för att nå 1,2 mdkr till 2020.
Ordning och reda i äldreomsorgen:		
Stoppa privatiseringen av äldreomsorgen genom att exempelvis upphöra med skyldigheten för nämnder att anta aktivitetsplaner.	●	Budget 2015 "Kraven på att nämnder och styrelser ska upprätta aktivitetsplaner som syftar till ideologiskt driven utförsäljning avskaffas."
Kommunen ska garantera god kvalitet i egen regi i hemtjänsten och denna ska därför vara icke-valsalternativet i hemtjänsten. Vi avskaffar mormorslotteriet i hemtjänsten.	●	Budget 2015 Kommunen ska vara icke-valsalternativet i hemtjänsten.
Kvalitet och äldres trygghet går före etableringsfriheten för vinstdrivande företag. Målet är att det ska finnas tillräckligt många utförare för att kvalitet ska kunna granskas och tillräckligt många för att man ska kunna välja. En översyn om detta är möjligt att förena med LOV-systemet ska sättas igång.	●	Budget 2015 Stockholm ska genomföra en översyn av hur hemtjänsten organiseras, exempelvis när det gäller valet mellan LOV- och LOU-systemet
För att garantera god kvalitet och stoppa möjligheter till övervinster ska upphandlingar av verksamheter alltid genomföras med egen-regi-anbud. Arbetet för att etablera en enhet för att initiera egen-regi-verksamhet ska inledas.	●	Står med i budget 2015, dock inget om att etablera en enhet för att initiera egen-regi-verksamhet
Att arbeta i äldreomsorgen ska bli mer attraktivt. En del är att garantera bra anställningsvillkor genom att krav på kollektivavtal ska ställas i all upphandlad verksamhet.	●	Budget 2015 "För att klara framtida rekrytering ska staden förbättra arbetsvillkoren genom rätt till kollektivavtal, (...) De sociala kraven ska bland annat innehålla krav på kollektivavtal." Den juridiska möjligheten att göra detta är dock ifrågasatt.
Skärpt utbildnings- och bemanningskrav beslutas.	●	Text i budget 2015 om att hårda kvalitetskrav gällande kontinuitet, bemanning, utbildningsnivå och goda arbetsvillkor för personalen ska ställas. Dock inga beslutade indikatorer eller aktiviteter med detta krav.
Försök med förenklad biståndsprövning (rätt till visst antal timmar utan biståndsprövning) i hemtjänsten inleds.	●	Budget 2015 – "De legala möjligheterna att införa sex timmars hemtjänst med förenklad biståndsbedömning enligt tidigare KF-beslut bevakas." De 15 miljoner som är avsatt för detta kommer dock ha en mycket begränsad påverkan då det är nästan 30 000 äldre i Stockholm som omfattas av olika typer av äldreomsorgsinsatser.

En garanti för de som är över 85 att få hjälp till ett tryggt och äldreanpassat boende införs.	●	I Budget 2015 står att Alla äldre över 85 år har rätt till ett tryggt boende, dock saknas aktivitet och indikatorer för att införa en garanti. I äldrenämndens verksamhetsplan ges i uppdrag att se över riktlinjers behov av finansiering samt behov av justering med hänsyn till boendelöftet 85+
Traineejobb för unga i äldreomsorgen införs.	●	Finns inget beslut i budget 2015
Beslut om att elever på gymnasieskolans omsorgsprogram ska garanteras sommarjobb i äldreomsorgen ska fattas.	●	Budget 2015 - omsorgsprogram ska garanteras sommarjobb i äldreomsorgen ska fattas
Minska bostadsbristen:		
Uppdrag att fördubbla antalet byggda hyresrätter i allmännyttan.	●	Beslut i bostadsbolagens verksamhetsplan och budget 2015.
Initiera nytt program för studentbostäder.	●	Beslutet finns ej i budget 2015
Kombokontrakt införs.	●	Beslut i bostadsbolagens verksamhetsplan och budget 2015.
Utförsäljning av hyresrätter stoppas.	●	Beslut i bostadsbolagens verksamhetsplan och budget 2015.
Nytt arbetssätt motsvarande 20K-arbetet (under perioden 2002-06) för att öka takten i planerandet och byggandet.	●	Ny organisation presenterades den 16 januari 2015.
Budgeten utökas till stadsbyggnads- och exploateringskontoren för ett ökat tempo och en bättre samordning i planprocessen.	●	Budget 2015
Ny markpolicy initieras för att möjliggöra och påskynda byggande.	●	Budget 2015 och verksamhetsplan 2015 för exploateringsnämnden. Uppdraget ska vara klart 30 juni 2015.
Staden inleder arbetet för en regional pakt för att alla länets kommuner ska höja ambitionerna för bostadsbyggande.	●	Beslutet finns ej med i budget 2015
Krav på Vita jobb och kollektivavtal ska gälla vid byggprojekt.	●	Budget 2015 – "Krav på kollektivavtal eller motsvarande ska införas i all upphandling." Uppdrag till kommunstyrelsen att revidera stadens upphandlingspolicy. Den juridiska möjligheten att göra detta är dock ifrågasatt.

Övriga åtgärder inom 100-dagarsprogrammet		
Social investeringsfond ska etableras för att öka samhällsekonomiskt lönsamma investeringar i förebyggande arbete.	●	Budget 2015 - Kommunstyrelsen ska utarbeta ett regelverk för en social investeringsfond som ska kunna startas upp senast i samband med bokslut för 2014. Bokslutet för 2014 är ej beslutat ännu varpå någon fond inte är etablerad.
Dubblera antalet härbärgesplatser för hemlösa EU-medborgare redan vintern 2014/2015.	●	I budget 2015 beslutas att arbetet inom vinternatt ska fortsätta och ökas. Men varken beslut eller platser fann på plats inom 100 dagar.
Fatta beslut om treårigt stöd till kvinnojourer.	●	Beslutet finns ej i budget 2015 eller socialnämndens verksamhetsplan för 2015
Strategi för minskat tiggeri och hemlöshet initieras.	●	Budget 2015 - Under 2015 ska en strategi tas fram om stadens arbete med fattiga EU-medborgare som lever i en utsatt livssituation i Stockholm.
Avskaffad entreavgift till stadsmuseet och medeltidsmuseet.	●	Beslut i budget 2015
Sänkta avgifter i Kulturskolan och för Kollo.	●	Avgift till Kulturskolan har sänkts, men ej till kollo.
Kontrakt ska skrivas om etablerande av kulturhus i Vällingby med öppning senast 1/7 2015.	●	Finns budgetskrivning om nytt kulturhus i Västerort men inte mer specifikt än så
Hertha Hillfons hus ska om möjligt köpas in och omvandlas till konstnärshem som är öppet för allmänheten.	●	Beslut om att inte köpa in Hertha Hillfons hus. Däremot har KF fattat beslut om driftbidrag på 500 tkr per år – reell kostnad snarare 10 mnkr per år.
Uppdrag om att inrätta Rågsveds friområde som naturreservat.	●	Budget 2015 samt verksamhetsplan 2015 för exploateringsnämnden.
Åtgärder för att förbättra cykelsäkerheten vid Slussen, S:t Eriksplan och Fridhemsplan ska ha påbörjats.	●	Översyn cykelns framkomlighet finns med inom ramen av granskningen av Slussen. I övrigt inget konkret.
Program för ökade energieffektiviseringar i kommunala byggnader ska arbetas fram.	●	Uppdrag i budget och VP att öka, dock inte definierat som ett program.
Krav på kollektivavtal och vita jobb i alla upphandlingar.	●	Budget 2015 – "Krav på kollektivavtal eller motsvarande ska införas i all upphandling." Uppdrag till kommunstyrelsen att revidera stadens upphandlingspolicy. Den juridiska möjligheten att göra detta är dock ifrågasatt.
Blå Huset i Tensta ska utvecklas.	●	Beslutet finns varken med i budget 2015 eller stadsdelsnämndens verksamhetsplan 2015.

En förnyad anti-mut-policy ska initieras.	●	Uppdrag i budget till KS: Riktlinjerna för mutor och representation ska under året förnyas.
Fritt WiFi på Sergels torg och på Medborgarplatsen ska ha införts.	●	Finns inget beslut om detta
Plan för ökad byggnation av idrottsanläggningar ska beslutas. Beslut om att rusta Kanalplan ska ha fattats.	●	Pengar har avsatts enligt löfte. Däremot kommer S inte kunna leverera alla de specifika löften om nya anläggningar de gav inför valet.
Kartläggningen av investeringsskulden initieras.	●	Det enda som står i budgeten är: För att tydliggöra behoven behöver staden göra en utredning om den nuvarande investeringsskuldens omfattning.
Vetenskaplig utvärdering av effekterna av privatiseringar initieras.	●	Finns inget beslut om detta

